

*Üniversite Öğrencilerinde Finansal Kaygının Gelecek Kaygısı ve Göç Niyetine Etkisi: Algılanan Ekonomik Eşitsizliğin Aracılık Rolü**

Ayhan Durmuş¹

Received/ Başvuru: 20.02.2025

Accepted/ Kabul: 31.07.2025

Published/ Yayın: 11.10.2025

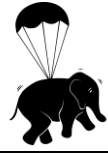
Öz

Bu çalışma, sosyal karşılaştırma teorisi temelinde finansal kaygının üniversite öğrencilerindeki gelecek kaygısı ve göç niyeti üzerindeki etkisinde, algılanan ekonomik eşitsizliğin aracılık rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, ilişkisel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veri toplama sürecinde 784 üniversite öğrencisi yer almıştır. Veri toplama araçları olarak Finansal Kaygı Ölçeği, Gelecek Kaygısı Ölçeği, Göç Niyeti Ölçeği ve Algılanan Ekonomik Eşitsizlik Ölçeği kullanılmıştır. Hipotezler, Kısmi En Küçük Kareler Yapısal Eşitlik Modellemesi (PLS-SEM) yöntemi ile analiz edilmiştir. Bulgular, finansal kaygının gelecek kaygısı ve göç niyeti üzerinde hem doğrudan bir etkiye sahip olduğunu hem de algılanan ekonomik eşitsizlik üzerinden dolaylı (aracılık) etkisi bulunduğunu göstermektedir. Çalışma, finansal kaygının, öğrencilerin geleceğe yönelik beklentilerini ve yaşam kararlarını nasıl etkilediğini ortaya koymuştur. Bu bulgular, finansal kaygı ve ekonomik eşitsizlik konularının toplumsal dinamikler üzerinde önemli etkiler yarattığını vurgulamaktadır. Literatüre katkı olarak, finansal kaygı, ekonomik eşitsizlik ve göç niyeti arasındaki ilişkilerin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlanmakta ve bu alandaki politika geliştirme süreçlerine ışık tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: finansal kaygı, gelecek kaygısı, göç niyeti, ekonomik eşitsizlik, üniversite öğrencileri

* Bu çalışma için Yozgat Bozok Üniversitesinin Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan 28/06/2024 tarihli ve 15/17 numaralı kararı ile etik kurul izni alınmıştır.

¹ Doç. Dr., Yozgat Bozok Üniversitesi, Türkiye, ayhan.durmus@yobu.edu.tr, Orcid: 0000-0001-8362-2769

The Impact of Financial Anxiety on Future Anxiety and Migration Intention Among University Students: The Mediating Role of Perceived Economic Inequality

Abstract

This study aims to examine the mediating role of perceived economic inequality in the relationship between financial anxiety and both future anxiety and migration intention among university students, within the framework of social comparison theory. The research was conducted using a relational survey model. A total of 784 university students participated in the data collection process. The data were gathered through the Financial Anxiety Scale, Future Anxiety Scale, Migration Intention Scale, and Perceived Economic Inequality Scale. The hypotheses were tested using the Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM) approach. The findings indicate that financial anxiety has both a direct effect on future anxiety and migration intention, and an indirect (mediated) effect through perceived economic inequality. The study reveals how financial anxiety shapes students' future expectations and life decisions. These findings highlight the significant influence of financial anxiety and economic inequality on broader social dynamics. As a contribution to the literature, the study enhances the understanding of the interrelations among financial anxiety, perceived economic inequality, and migration intention, and offers insights for the development of relevant public policies.

Keywords: financial anxiety, future anxiety, migration intention, economic inequality, university students

EXTENDED ABSTRACT

Background & Purpose: In recent years, global economic crises, inflationary pressures, and rising living costs have significantly increased individuals' financial anxiety. Economic instability, particularly in developing countries, has exacerbated concerns about financial security, making future planning increasingly difficult. University students, as a financially vulnerable group, are particularly affected by economic fluctuations, tuition fees, housing costs, and post-graduation employment uncertainties (Bennett et al., 2021). Research suggests that financial anxiety not only affects individuals' economic stability but also has profound consequences on their psychological well-being and long-term decision-making processes (Shim et al., 2009a; Archuleta et al., 2013).

Moreover, the perception of economic inequality has become an essential factor in shaping individuals' financial concerns. As economic disparities become more pronounced, individuals may perceive limited upward mobility and develop negative expectations about their future financial stability (Hauser and Norton, 2017; Piketty, 2015). This perception can lead to increased stress, uncertainty, and a heightened desire to migrate to countries with better economic opportunities (Borjas, 2018; Czaika and de Haas, 2014).

Given this context, This study aims to examine the mediating role of perceived economic inequality in the relationship between financial anxiety and both future anxiety and migration intention among university students, within the framework of social comparison theory. The study contributes to the existing literature by providing empirical evidence on how financial stress interacts with economic inequality and migration dynamics among young individuals.

Research Method: This study employs a quantitative research approach using a correlational research design, which is appropriate for analyzing the direction and magnitude of relationships between multiple variables (Christensen et al., 2015). The research was conducted with a sample of 784 university students enrolled in Yozgat Bozok University in Turkey. Given the increasing concerns about financial stability among students, the study aimed to assess the extent to which financial anxiety influences future uncertainty and migration tendencies.

In this study, a five-section questionnaire form was used to collect data.

Socio-Demographic Information: Variables such as gender, age, satisfaction with financial situation and perceived financial knowledge level of the participants are included in this section. Satisfaction with financial situation and perceived financial knowledge level were measured with a 10-point Likert scale.

Financial Anxiety Scale: The scale developed by Archuleta et al. (2013) was used. It is a one-dimensional scale consisting of seven items and measures the anxiety levels of the participants regarding their financial situation.

Future Anxiety Scale: The scale developed by Zaleski et al. (2019) was used and adapted to Turkish by Tellioğlu (2021). It is a one-dimensional scale consisting of five items and determines the anxiety levels of individuals regarding the future.

Migration Intention Scale: It is a scale developed by Goštautaitė et al. (2018) and consists of four statements. It was used to assess the migration tendencies of the participants.

Perceived Economic Inequality Scale: A scale developed by Valtorta et al. (2024) that evaluates individuals' perceptions of injustice in income distribution. It was developed as a single-dimensional scale consisting of seven items.

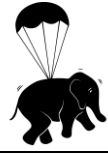
A 5-point Likert-type scaling was used in all scales, with "1=Strongly Disagree" and "5=Strongly Agree".

The data collected in the study were analyzed using SPSS and Smart PLS 4 programs. The demographic characteristics of the participants and the general distribution of the scales were analyzed with descriptive statistics (mean, standard deviation, percentage, frequency). The hypothesized relationships were tested using Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM), which allows for the evaluation of complex relationships between observed and latent variables.

Conclusion: The results indicate that financial anxiety significantly increases both future anxiety and migration intention ($\beta=0.23$, $p<0.001$; $\beta=0.33$, $p<0.001$). The results indicate that financial anxiety has a significant impact on both future anxiety and migration intentions. Individuals experiencing financial stress tend to develop negative expectations about their economic future, which in turn increases their psychological distress and migration tendencies (Borjas, 2018; Czaika and de Haas, 2014). These findings align with previous studies highlighting the critical role of economic security in shaping life decisions (Bennett et al., 2021).

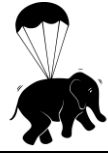
Additionally, perceived economic inequality has a significant impact on both future anxiety and migration intention ($\beta=0.74$, $p<0.001$; $\beta=0.51$, $p<0.001$). Additionally, the study finds that perceived economic inequality plays a crucial role in influencing both future anxiety and migration intentions. When individuals perceive systematic disparities in economic opportunities, they are more likely to experience uncertainty about their career prospects and financial stability (Wilkinson and Pickett, 2018). This perception contributes to higher stress levels and an increased inclination to seek better opportunities abroad (Dustmann and Görlach, 2016).

The results also demonstrate that perceived economic inequality mediates the relationship between financial anxiety and both future anxiety and migration intention ($\beta=0.41$, $p<0.001$; $\beta=0.28$, $p<0.001$). A particularly noteworthy finding is that perceived economic inequality mediates the relationship between financial anxiety and both future anxiety and migration intentions. Individuals who perceive higher levels of economic inequality tend to experience

more pronounced negative effects of financial anxiety, reinforcing their sense of insecurity and making migration a more appealing alternative ([Piketty, 2015](#); [Hauser and Norton, 2017](#)).

These findings highlight the importance of integrating policies addressing financial anxiety with efforts to reduce economic inequality. Expanding financial support programs, increasing economic opportunities, and providing employment incentives for young individuals can mitigate financial stress and migration tendencies.

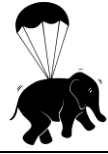

1. GİRİŞ

Son yıllarda küresel düzeyde yaşanan ekonomik, sosyal ve çevresel krizler, bireylerin yaşam standartları üzerinde derin izler bırakmıştır. COVID-19 pandemisi, küresel tedarik zincirlerinde yaşanan sorunlar, artan yaşam maliyetleri ve enerji krizleri gibi gelişmeler, dünya genelinde enflasyonu yükselterek bireylerin finansal durumları hakkında duyduğu kaygıları derinleştirmiştir (World Bank, 2025). Türkiye gibi yüksek enflasyon oranlarının etkili olduğu ülkelerde bu durum daha belirgin hale gelmiş ve toplumun alım gücü ciddi ölçüde azalmıştır (OECD, 2023a; 2023b). Ekonomik zorluklar, yalnızca maddi durumu etkilemekle kalmayıp, aynı zamanda bireylerin psikolojik refahlarını ve gelecek algılarını da olumsuz yönde etkilemektedir (Archuleta vd., 2013).

Özellikle üniversite öğrencileri, eğitim ve yaşam giderlerini karşılama konusunda zorluklar yaşadıklarında, geleceklerine dair ciddi belirsizliklerle karşılaşabilmektedirler. Finansal kaygının, bireylerin ekonomik durumlarıyla birlikte psikolojik iyi oluşlarını da olumsuz etkilediği bilinmektedir (Gutter ve Copur, 2011). Bu durum, öğrencilerin içinde bulunduğu sosyoekonomik koşulların, toplumda gelir eşitsizliğini nasıl algıladıklarını şekillendirdiği gibi, ekonomik fırsatlara erişim konusundaki düşüncelerini de doğrudan etkilemektedir (Wilkinson ve Pickett, 2018). Araştırmalar, finansal kaygı yaşayan öğrencilerin, yalnızca geçim sıkıntılarıyla ilgili değil, aynı zamanda gelecekteki kariyer ve yaşam beklentileriyle ilgili de derin kaygılar taşıdığını göstermektedir (Lusardi ve Mitchell, 2014; Thomas Jr, 2019). Bu kaygılar, genç bireylerin yalnızca akademik başarılarını değil, aynı zamanda gelecekteki yaşam planlarını ve kariyer hedeflerini de doğrudan etkilemektedir (Adams vd., 2016). Özellikle ekonomik kriz dönemlerinde, finansal belirsizliklerin öğrencilerin gelecek planlarını ve yaşam kararlarını daha belirgin şekilde etkilediği gözlemlenmektedir (Nobanee ve Dilshad, 2021, Dinc vd., 2025). Bu bağlamda, finansal kaygının bireyler üzerindeki etkilerini anlamak, hem bireysel refahın korunması hem de toplumsal düzenin sürdürülebilirliği açısından son derece önemlidir.

Finansal kaygı, bireylerin mevcut ekonomik durumlarına ve gelecekteki mali belirsizliklere dair duydukları stres ve endişe olarak tanımlanmaktadır (Lusardi ve Mitchell, 2014; Archuleta vd., 2013). Özellikle finansal okuryazarlık seviyesi düşük olan bireyler, ekonomik krizler veya gelir kayıpları gibi zorlu dönemlerde daha yoğun bir finansal kaygı hissedebilirler (Xiao ve O'Neill, 2016). Gelecek kaygısı ise, bireylerin geleceğe dair olumsuz düşünceler ve duygusal süreçlerin baskın olduğu bir tutum olarak ifade edilmektedir (Zaleski, 1996). Bu kavram, özellikle ekonomik belirsizliklerin arttığı dönemlerde, bireylerin uzun vadeli planlama ve hedef belirleme süreçlerini etkileyebilmektedir (Shim vd., 2009a). Göç niyeti, bireylerin daha iyi yaşam koşulları ve ekonomik fırsatlar arayışıyla yaşadıkları yerden ayrılma eğilimlerini ifade eder (Borjas, 2018; Czaika ve de Haas, 2014). Çalışmada, finansal kaygının ve geleceğe dair belirsizliklerin göç niyetini artıran bir etken olarak rol oynadığı vurgulanmaktadır. Algılanan ekonomik eşitsizlik, bireylerin toplumlarındaki gelir ve servet dağılımındaki eşitsizlikleri nasıl algıladıkları ve bu algıların sosyal tutumları üzerindeki etkilerini ifade eder. Bu algı, bireylerin sosyal karşılaştırmalar yaparak, kendi ekonomik durumlarını ve toplumdaki diğer bireylerle

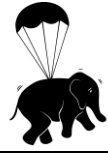
olan ilişkilerini değerlendirmeleriyle şekillenir. Bireyler, çevrelerindeki diğerlerinin gelir düzeyleriyle kendilerini karşılaştırarak, toplumlarındaki eşitsizlikleri daha belirgin hale getirebilirler (García-Sánchez vd., 2018). Sosyal karşılaştırma teorisi çerçevesinde, bireyler ekonomik statülerini çevrelerindeki diğer kişilerle kıyaslayarak, eşitsizlik algılarını güçlendirebilirler (Festinger, 1954).

Finansal kaygı, algılanan ekonomik eşitsizlik, gelecek kaygısı ve göç niyeti gibi değişkenler bireylerin sosyoekonomik yönelimlerini etkileyen temel psikolojik ve yapısal değişkenlerdir. Mevcut literatürde bu değişkenler sıklıkla ikili ilişkiler temelinde ele alınmakta; örneğin finansal kaygı ve gelecek kaygısı arasındaki bağ, özellikle ekonomik belirsizlik algısıyla paralel şekilde ortaya çıkmakta; finansal kaygı bireylerin gelecekteki ekonomik durumlarına dair derin endişelerini tanımlarken (Ryu ve Fan, 2023), algılanan ekonomik eşitsizlik statü kaygısını ve rekabet duygusunu artırarak psikolojik stres seviyesini yükseltmektedir (Melita vd., 2021). Finansal kaygının bireylerin genel iyilik hali ve geleceğe ilişkin planlamalarını olumsuz etkilediği sistematik derlemelerde vurgulanmaktadır (Ahamed ve Limbu, 2024). Ayrıca, göç niyeti literatürde ekonomik motivasyonun temel belirleyicilerinden biri olarak kabul edilmektedir (Mohamed ve Abdul-Talib, 2020; Sabti ve Ramalu, 2021; Zabelina vd., 2024). Bu değişkenler, bireylerin sosyoekonomik yaşamlarında psikolojik ve yapısal etki yaratan önemli bileşenler olmasına rağmen, çok değişkenli ve bağlamsal bütünlük içinde Türkiye özelinde değerlendirilmiş bir model literatürde bulunmamaktadır. Bu noktadan hareketle, çalışmada finansal kaygı ve algılanan ekonomik eşitsizliğin gelecek kaygısı ve göç niyeti üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkileri, Türkiye bağlamında yapısal eşitlik modeliyle eşzamanlı olarak analiz edilmiştir. Bu sayede hem bu değişkenlerin bağlamsal-psikolojik etkileşimini ortaya koyan kuramsal bir katkı hem de Türkiye'ye özgü çok değişkenli bir model önererek yöntemsel bir yenilik sunulmuştur.

2. KAVRAMSAL ARKA PLAN

Bu çalışma, finansal kaygı, gelecek kaygısı, göç niyeti ve algılanan ekonomik eşitsizlik gibi temel kavramları ele almaktadır.

Finansal kaygı, bireylerin finansal durumlarıyla ilgili hissettikleri endişe ve stres durumudur. Bu kaygı, gelir yetersizliği, borçlar, tasarruf eksiklikleri ve gelecekteki mali belirsizlikler gibi faktörlerden kaynaklanabilir. Finansal kaygı, bireylerin yaşam kalitesini etkileyebilir ve psikolojik sağlık sorunlarına yol açabilir (Ryu ve Fan, 2023). Finansal kaygı, yalnızca bireysel bir psikolojik durum olmanın ötesinde, bireylerin ekonomik sistemle ve toplumsal yapılarla ilişkisini de etkileyebilir. Özellikle finansal okuryazarlık seviyesi düşük olan bireyler, ekonomik krizler, gelir kayıpları veya yüksek borçlanma durumlarında daha yoğun bir finansal kaygı hissi yaşayabilirler (Xiao ve O'Neill, 2016). Bu bağlamda, finansal kaygının sosyal ve psikolojik etkileri üzerine yapılan çalışmalar, toplumsal eşitsizliğin ve finansal kaynakların sınırlılığının bu kaygıları daha da pekiştirdiğini ortaya koymaktadır (Vezzoli vd., 2023).

Gelecek kaygısı, bireyin gelecekteki refahına yönelik potansiyel tehditlerle ilgili belirsizlik, endişe, korku ve kaygıyı içeren farkındalık durumu (Zaleski, 1996) olmakla beraber diğer kaygı kavramlarına nazaran duyusal olmaktan ziyade bilişseldir (Zaleski vd., 2019). Geleceğin olumsuz ve endişe verici olarak görülmesini içeren (Price, 2009) gelecek kaygısı, Atkinson (1964) tarafından öne sürülen başarısızlık korkusu kavramına benzer olarak bir hedefe ulaşamama korkusunu içerebilmektedir (Zaleski, 1996).

Göç, bireylerin ekonomik fırsatlar ve daha iyi yaşam koşulları arayışında verdikleri önemli bir karardır (Borjas, 2018). Bu süreç, bireylerin daha iyi imkanlar peşinde koşmalarının yanı sıra mevcut yaşam koşullarından kaçış olarak da değerlendirilmektedir (Lee, 1966).

Göç niyeti, bireylerin daha iyi ekonomik ve sosyal şartlara ulaşma hedefiyle yaşadıkları yerden ayrılma eğilimlerini ifade eder (Williams vd., 2018).

Algılanan Ekonomik Eşitsizlik, bireylerin gelir dağılımındaki adaletsizlikleri nasıl değerlendirdiği ile ilgili bir kavramdır ve bu algı, ekonomik karşılaştırmalar yoluyla şekillenir (Chetty vd., 2014). Bireyler, kendi ekonomik durumlarını çevrelerindeki diğer kişilerle karşılaştırarak, bu durumu yetersiz veya eşitsiz olarak algılayabilirler (Valtorta vd., 2024).

Bu kavramların birbirleriyle nasıl etkileşimde bulunduğunu anlamak, finansal kaygı, algılanan ekonomik eşitsizlik, gelecek kaygısı ve göç niyeti arasındaki ilişkileri daha iyi kavrayabilmemize olanak tanıyacaktır.

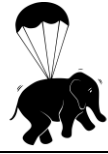
2.1. Finansal Kaygı ve Algılanan Ekonomik Eşitsizlik İlişkisi

Sosyal karşılaştırma teorisi çerçevesinde (Festinger, 1954), bireyler kendi ekonomik durumlarını çevrelerindeki diğer kişilerle kıyaslayarak, eşitsizlik algılarını güçlendirebilirler. Bu bağlamda, finansal kaygı ve ekonomik eşitsizlik arasındaki ilişkiyi anlamak önemlidir; çünkü bu iki faktör, bireylerin toplumda kendilerini ekonomik olarak dışlanmış veya eşitsiz hissedebilmelerine yol açar, bu da daha fazla kaygı ve olumsuz psikolojik durumlara neden olabilir. Finansal kaygının, bireylerin ekonomik sistem hakkındaki genel görüşlerini etkileyerek, onların ekonomik eşitsizlik algısını artırabileceğini gösteren araştırmalar mevcuttur (Vezzoli vd., 2023; Arsenio, 2018; Hauser ve Norton, 2017). Bu açıklamalardan hareketle aşağıdaki hipotez geliştirilmiştir:

H₁: Finansal kaygının algılanan ekonomik eşitsizlik üzerinde olumlu bir etkisi vardır.

2.2. Finansal Kaygı ve Gelecek Kaygısı İlişkisi

Mali zorluklarla karşılaşan bireyler, geleceğe dair daha olumsuz beklentiler geliştirmekte ve bu da kaygılarını artırmaktadır (Archuleta vd., 2013). Shim vd. (2009a), finansal kaygının gelecekteki belirsizlikleri artırarak bireylerin gelecek kaygısını pekiştirdiğini vurgulamaktadır. Öğrenciler üzerinde yapılan araştırmalarda da, finansal kaygının akademik başarıyı düşürebileceğini ve geleceğe dair olumsuz beklentilerin artmasına neden olabileceğini ortaya

koymaktadır (Smathers vd., 2022; Adams vd., 2016; Heckman vd., 2014; Vaughn, 2013; Ersoy-Kart ve Erdost, 2008). Özellikle Türkiye gibi ekonomik dalgalanmaların sıkça yaşandığı ülkelerde, ekonomik belirsizliklerin bireylerin psikolojik refahı üzerindeki etkileri daha da belirgin hale gelmektedir (Dinc vd., 2025; Kara vd., 2024). Bu çerçevede, finansal kaygının geleceğe dair kaygıyı artırdığı öngörülmektedir:

H₂: Finansal kaygının gelecek kaygısı üzerinde olumlu bir etkisi vardır.

2.3. Finansal Kaygı ve Göç Niyeti İlişkisi

Ekonomik zorluklar ve finansal kaygı, bireylerin yaşam koşullarını yetersiz bulmalarına yol açabilir, bu da onları göç etme kararına itebilir. Özellikle finansal istikrarsızlık yaşandığında, mevcut ekonomik sistemin sunduğu fırsatları yetersiz gören bireyler, göçü bir kurtuluş yolu olarak değerlendirebilirler (Dustmann ve Görlach, 2016; Efendic, 2016). Üniversite mezunları üzerinde yapılan araştırmalar, ekonomik belirsizlik ve iş güvencesizliğinin, genç bireylerin göç kararları üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir (Zaoming vd., 2021; Abdelwahed vd., 2020; Roman ve Vasilescu, 2016; Van Mol, 2016). Türkiye’de gerçekleştirilen bir çalışma, mezuniyet sonrası iş bulma kaygısı ve düşük gelir beklentilerinin gençlerin yurtdışına yönelme eğilimlerini artırdığını ortaya koymaktadır (Özaydın vd., 2024; Demet Güngör ve Tansel, 2008a). İlgili literatür doğrultusunda, finansal kaygının göç niyetini artırdığı beklenmektedir:

H₃: Finansal kaygının göç niyeti üzerindeki etkisi olumludur.

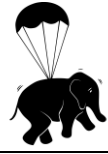
2.4. Algılanan Ekonomik Eşitsizlik ve Gelecek Kaygısı İlişkisi

Algılanan ekonomik eşitsizlik, bireylerin geleceğe yönelik kaygılarını artırabilir. Toplumda yaygın olan gelir eşitsizliği algıları, bireylerin ekonomik güvenliklerini tehdit altında hissetmelerine yol açabilir (Wilkinson ve Pickett, 2018). Araştırmalar, ekonomik eşitsizliklerin algılanış biçiminin, bireylerin toplumsal aidiyet duygularını ve gelecek beklentilerini şekillendirdiğini göstermektedir (Chetty vd., 2014). Adaletsiz gelir dağılımının hâkim olduğu toplumlarda bireyler, kendilerini ekonomik sistemden dışlanmış hissederek gelecekleri hakkında daha fazla belirsizlik yaşayabilirler (Piketty, 2015). Türkiye özelinde, ekonomik eşitsizlik algısının bireylerin eğitim ve kariyer beklentileri üzerindeki etkisinin daha kapsamlı bir şekilde araştırılması gerekmektedir. Yapılan önceki çalışmaların bulgularına göre, algılanan ekonomik eşitsizliğin gelecek kaygısını olumlu etkilediği varsayılmaktadır:

H₄: Algılanan ekonomik eşitsizliğin gelecek kaygısı üzerinde olumlu bir etkisi vardır.

2.5. Algılanan Ekonomik Eşitsizlik ve Göç Niyeti İlişkisi

Algılanan ekonomik eşitsizlik, bireylerin, adaletsiz bir ekonomik sistemde daha eşit fırsatlar arayışıyla göç etme eğilimlerini etkileyebilir. Czaika ve Reinprecht (2020) çalışmalarında, algılanan ekonomik eşitsizliğin, bireylerin göç niyetlerini doğrudan etkileyen bir faktör

olduğunu ortaya koymaktadır. Gelir eşitsizliğini daha fazla hissedenden bireyler, daha adil fırsatlar sunduğunu düşündükleri ülkelere göç etmeyi tercih edebilirler (Dustmann vd., 2013). Özellikle gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında, düşük gelirli ve eşitsiz toplumlarda yaşayan bireylerin, daha eşit fırsatlar sunduğunu düşündükleri ülkelere yönelmeleri daha olasıdır. Yüksek eğitilmiş bireylerin, ekonomik adaletsizlik nedeniyle göç etme eğilimleri birçok araştırmayla ortaya konmuştur (Kadel ve Bhandari, 2019; Thapa ve Shrestha, 2017; Docquier ve Rapoport, 2012). Türkiye’de yapılan incelemelerde, eğitilmiş genç bireylerin kariyer fırsatları açısından daha eşitlikçi bir ortam arayışında olduğu ve bu nedenle yurtdışına yönelmeye daha yatkın oldukları gözlemlenmiştir (Hoşgör ve Sezgin, 2024; Harman Yıldız ve Özer, 2024; Amarat vd., 2023). Önceki ampirik incelemeler ışığında, algılanan ekonomik eşitsizliğin göç niyetine olumlu yordayıcı etkisinin olduğu öne sürülmektedir:

H5: Algılanan ekonomik eşitsizliği göç niyeti üzerinde olumlu bir etkisi vardır.

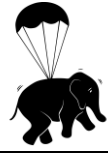
2.6. Finansal Kaygı ile Gelecek Kaygısı Arasındaki İlişkide Algılanan Ekonomik Eşitsizliğin Aracılığı

Bu hipotez, finansal kaygının geleceğe dair kaygılar üzerindeki etkisinde algılanan ekonomik eşitsizliğin aracı bir rol oynadığını öne sürmektedir. Literatür, finansal kaygının yalnızca bireylerin ekonomik durumunu değil, aynı zamanda geleceğe yönelik belirsizlik algılarını da etkilediğini göstermektedir (Shim vd., 2009a). Ayrıca, algılanan ekonomik eşitsizliğin, bireylerin toplumsal sistemdeki yerlerini sorgulamalarına ve bu durumun geleceğe dair kaygılarını artırmalarına yol açmaktadır (Chetty vd., 2014; Valtorta vd., 2024). Bireylerin ekonomik eşitsizliği algılaması, onların toplumdaki yerlerine ve gelecekteki yaşam koşullarına dair kaygılarını artırmaktadır (Hauser ve Norton, 2017). Bu mekanizma, finansal kaygının etkilerinin daha belirgin hale gelmesini sağlar çünkü bireyler, ekonomik eşitsizliği daha fazla hissedip, bu eşitsizliğin kendi gelecekteki yaşam koşullarını etkileyeceğini düşünerek daha fazla kaygı duyarlar (Lusardi ve Tufano, 2015). Bu hipotez, finansal kaygının, bireylerin ekonomik eşitsizlik algılarıyla birlikte, geleceğe yönelik kaygılarını daha da güçlendirdiği teorisini desteklemektedir. Bu açıklamalardan hareketle aşağıdaki hipotez geliştirilmiştir:

H6: Finansal kaygının gelecek kaygısı üzerine etkisinde algılanan ekonomik eşitsizliğin aracı rolü vardır.

2.7. Finansal Kaygı ile Göç Niyeti Arasındaki İlişkide Algılanan Ekonomik Eşitsizliğin Aracılığı

Bu hipotez, finansal kaygının, bireylerin göç etme niyetlerini artırmada algılanan ekonomik eşitsizliğin aracı bir faktör olduğunu savunmaktadır. Literatür, finansal kaygı yaşayan bireylerin, mevcut ekonomik fırsatları yetersiz görerek göç etmeyi bir çözüm olarak değerlendirmektedir (Borjas ve Bratsberg, 1996; Dustmann ve Görlach, 2016). Aynı şekilde, ekonomik eşitsizlik algısının, bireylerin mevcut toplumsal yapıya olan güvenlerini sarsarak, daha eşit fırsatlar sunduğunu düşündükleri ülkelere yönelmelerine neden olduğu gösterilmektedir (Czaika ve Reinprecht, 2020). Bu bağlamda, finansal kaygı ile göç niyeti

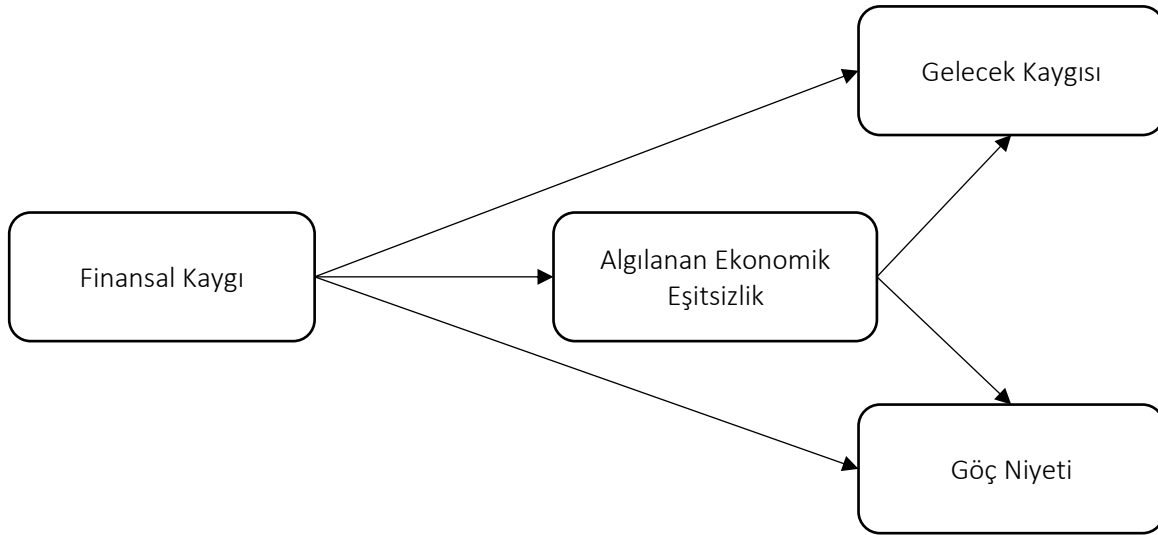

arasındaki ilişki, algılanan ekonomik eşitsizlik aracılığıyla güçlenmektedir. Finansal kaygı yaşayan bireylerin, toplumsal eşitsizliklere dair algılarının daha güçlü olması, onların göç etmeyi bir çözüm yolu olarak görmelerine yol açmaktadır (Efendic, 2016). Bu hipotez, finansal kaygının göç niyeti üzerindeki etkisinin, algılanan ekonomik eşitsizlik aracılığıyla pekiştiğini vurgulamaktadır:

H7: Finansal kaygının göç niyeti üzerine etkisinde algılanan ekonomik eşitsizliği aracı rolü vardır.

Yukarıda belirtilen hipotezler doğrultusunda Şekil 1’de ki araştırma modeli geliştirilmiştir.

Şekil 1. Araştırmanın modeli

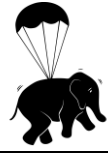

Şekil 1’de sunulan modelde, finansal kaygının gelecek kaygısı ve göç niyeti üzerinde doğrudan etkileri ile algılanan ekonomik eşitsizliğin bu ilişkilerdeki aracılık rolü gösterilmektedir.

3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Evren-Örneklem

Bu araştırma, Yozgat Bozok Üniversitesinde öğrenim gören lisans öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu üniversite, İç Anadolu Bölgesinde yer almakta olup, 14054 lisans öğrencisine ev sahipliği yapmaktadır. Üniversitenin seçilme nedeni, bulunduğu bölgenin ekonomik ve sosyo-kültürel yapısının, Türkiye’deki bölgesel ekonomik eşitsizlikleri ve bu eşitsizliklerin üniversite öğrencileri üzerindeki etkilerini yansıtmaya potansiyeline sahip olmasıdır. Bu üniversite, Türkiye’nin farklı bölgelerinden gelen öğrencilere ev sahipliği yapması nedeniyle, farklı sosyo-ekonomik arka plana sahip bireylerin finansal kaygı ve ekonomik eşitsizlik algılarını daha geniş bir çerçevede inceleme fırsatı sunmaktadır. Üniversite öğrencileri, ekonomik eşitsizlik ve finansal kaygının özellikle gençler üzerindeki etkilerini daha iyi anlayabilmemiz için önemli bir örneklem grubunu oluşturmuştur. Araştırmada, tesadüfi

örnekleme yöntemlerinden basit tesadüfi (rassal) örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, çalışmaya katılacak bireylerin eşit katılım şansına sahip olmasını sağlamış ve örneklemin temsil gücünü artırmıştır. Çalışmanın güvenilirliğini artırmak ve olası eksik veya hatalı yanıtları göz önünde bulundurmak amacıyla, toplamda 784 katılımcıya ulaşılmıştır.

3.2. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, beş bölümden oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Anket formunda kullanılan ölçekler daha önce literatürde güvenilirlik ve geçerlilik çalışmaları yapılmış ölçüm araçlarıdır. Aşağıda kullanılan ölçüm araçlarının detayları verilmiştir:

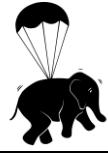
Sosyo-demografik özellikler: Katılımcılardan yaş ve cinsiyet gibi demografik bilgileri edinmeye yönelik soruların yanı sıra, maddi durumlarından duydukları memnuniyet ve algıladıkları finansal bilgi düzeyleri de ölçülmüştür. Maddi durum memnuniyeti ve finansal bilgi algısı, 10'lu Likert tipi ölçeklerle değerlendirilmiştir. Finansal bilgi algısı, bireylerin kendi finansal konulardaki bilgi düzeylerine ilişkin öz değerlendirmelerini ifade etmektedir.

Finansal Kaygı Ölçeği: Archuleta vd. (2013) tarafından geliştirilen Finansal Kaygı Ölçeği, bireylerin finansal durumlarıyla ilgili endişe düzeylerini ölçmek için kullanılan, tek boyutlu ve 7 maddeden oluşan bir ölçektir. Ayrıca ölçek, klinik tanı koymaktan ziyade bireylerin maddi durumlarına ilişkin kaygı düzeylerini ölçmede yararlı bir araç olarak tasarlanmıştır. Örnek ifade; *Mali durumumla ilgili olarak kendimi kaygılı hissediyorum*. Ölçek, 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 5 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında değişen Likert tipi bir ölçekte yanıtlanmaktadır. Türkçe'ye uyarlama çalışması Ayvaz ve Şahin (2024) tarafından yapılmış olup, Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0,94 olarak bulunmuştur.

Gelecek Kaygısı Ölçeği: Zaleski ve arkadaşları (2019) tarafından geliştirilen ve Tellioglu (2021) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Gelecek Kaygısı Ölçeği, bireylerin gelecekle ilgili endişelerini ölçmek için kullanılan tek boyutlu bir ölçektir. Örnek ifade; *Gelecekte hayatımın daha da kötüye gitmesinden korkuyorum*. Ölçek, 5 maddeden oluşmakta ve 5'li Likert (1=Kesinlikle Katılmıyorum ve 5=Kesinlikle Katılıyorum) ölçeğiyle yanıtlanmaktadır. Cronbach Alfa değeri 0,88 olarak hesaplanmıştır.

Göç Niyeti Ölçeği: Goštautaitė ve arkadaşları (2018) tarafından geliştirilen Göç Niyeti Ölçeği, bireylerin göç etme istekliliğini ölçmek amacıyla kullanılan, 4 maddelik bir ölçektir. Örnek ifade; *Muhtemelen mezuniyetten sonra yurtdışında iş arayacağım*. Bu ölçek içinde yer alan bir madde, ters yönlüdür. Türkçe'ye uyarlama çalışması Durmuş vd. (2022) tarafından yapılmıştır. Ölçek, 5'li Likert (1=Kesinlikle Katılmıyorum ve 5=Kesinlikle Katılıyorum) ölçeğiyle yanıtlanmaktadır.

Algılanan Ekonomik Eşitsizlik Ölçeği: Valtorta ve arkadaşları (2024) tarafından geliştirilen ve ekonomik eşitsizlik algısını ölçmek için kullanılan bu ölçek, 7 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, bireylerin ekonomik durumlarını çevrelerindeki diğer bireylerle kıyaslama yoluyla algıladığı eşitsizlik hissini ölçmeyi amaçlamaktadır. Örnek ifade; *Türkiye'de çok az sayıda*

zengin insan ve çok sayıda fakir insan var. Ölçek, uzman çevirisi ve dilsel geçerlilik testi ile Türkçe'ye adapte edilmiştir. Algılanan ekonomik eşitsizlik ölçeği ifadeleri 1=Kesinlikle Katılmıyorum ve 5=Kesinlikle Katılıyorum arasında değişen olmak üzere Likert tipi bir ölçekte yanıtlanmaktadır.

3.3. Veri Toplama Süreci

Veriler, 1 Mayıs 2024 - 15 Haziran 2024 tarihleri arasında, anket aracılığıyla yüz yüze toplanmıştır. Anket formu Türkçe olarak hazırlanmış ve uygulanmadan önce bir pilot çalışma ile test edilmiştir. Pilot çalışma, 50 öğrencilik bir grup üzerinde gerçekleştirilmiş ve anketin soruları üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda, soruların anlaşılabilirliği konusunda bazı düzenlemeler yapılmıştır. Öğrencilerden alınan geri bildirimlere göre, bazı soruların daha açık hale getirilmesi gerektiği anlaşılmıştır. Ayrıca, anketin süresi ve içeriği konusunda yapılan düzenlemelerle, öğrencilerin daha verimli ve doğru cevaplar vermeleri sağlanmıştır. Katılımcılara araştırmanın amacı hakkında detaylı bilgi verilmiş, anketin tamamlanmasının yaklaşık 3 dakika sürdüğü belirtilmiştir. Anketler, öğrencilerin kendilerini baskı altında hissetmemesi için bireysel ve sakin bir ortamda uygulanmıştır. Verilerin toplanması sürecinde, katılımcıların gizliliğini korumak amacıyla anonimlik ilkesi uygulanmıştır.

3.4. Çalışmada Kullanılan Analizler

3.4.1. Betimleyici İstatistikler

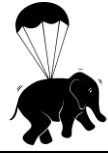
Katılımcıların demografik özellikleri ve ölçeklerin genel dağılımları tanımlayıcı istatistikler (ortalama, standart sapma, yüzde, frekans) ile analiz edilmiştir.

3.4.2. Araştırma Modelinin Testi

Araştırma modeli, kısmi en küçük kareler yapısal eşitlik modellemesi (PLS-SEM) ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde SMART-PLS yazılımı kullanılmıştır. Modelin geçerliliği için dış modelde faktör yükleri, iç tutarlılık güvenilirliği (Cronbach Alfa ve Birleşik Güvenilirlik) ve Ortalama Açıklanan Varyans (AVE değerleri) değerlendirilmiştir. İç modelde ise yol katsayıları, t-değerleri ve R^2 değerleri analiz edilmiştir.

3.5. Etik Hususlar

Araştırma Helsinki Bildirgesi ([World Medical Association, 2013](#)) ilkelerine uygun olarak yürütülmüş ve etik kurul izni alınmıştır (Yozgat Bozok Üniversitesinin Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu, Tarih: 28 Haziran 2024 / Karar No: 15.17). Katılımcıların gönüllülük esasına göre araştırmaya dahil edilmesi sağlanmıştır. Çalışma sürecinde herhangi bir teşvik veya ödül verilmemiştir.

4. BULGULAR

4.1. Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri

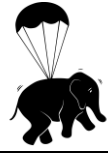
Çalışmaya katılan bireylerin, %69' u kadındır. Yaş ortalamaları $22,20 \pm 4,64$ ' dür. Öğrencilerin mevcut mali/maddi durumlarından memnuniyet düzeyleri ortalama $4,76 \pm 2,42$ olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin algıladıkları finansal bilgi düzeyleri, Likert tipi 1-10 ölçeğinde ortalama $5,09 \pm 2,20$ olarak belirlenmiştir. Bu, katılımcıların finansal bilgi düzeyini genellikle orta seviyede değerlendirdiklerini göstermektedir.

4.2. Geçerlilik ve Güvenilirlik

Geçerlilik ve güvenilirlik analizleri kapsamında elde edilen faktör yükleri, gösterge güvenilirlikleri, cronbach alfa, bileşik güvenilirlik (CR) puanları ve ortalama açıklanan varyans (AVE) değerleri Tablo 1'de görülmektedir. Faktör yükleri, ifadelerin faktörle ne ölçüde ilişkili olduğunu gösterir. Ayrıca faktör yükleri gösterge güvenilirlik değerini belirler. Gösterge güvenilirlik değerleri yüklemelerin kareleri alınarak elde edilir. Faktör yüklerinin 0,70'in üzerinde olması tercih edilirken, minimum 0,40 düzeyinden yüksek gösterge güvenilirlik değerleri kabul edilebilir olarak değerlendirilir. Cronbach alfa katsayısı ve bileşik güvenilirlik değeri modelin güvenilirliğini gösteren katsayılardır. Katsayıların 0,70 ve üzerinde olması uygun olarak değerlendirilir. Her iki katsayı da mevcut çalışmada gerekli koşulları sağlamaktadır. Yakınsama (Uyuşum) geçerliliği için modelin ortalama açıklanan varyans (AVE) değerleri kontrol edilir. 0,50 ve üzeri değerler modelin uyum geçerliliğine sahip olduğunu gösterir (Hair Jr vd., 2021; Ringle vd., 2020; Wong, 2019; Dijkstra ve Henseler, 2015; Alarcón ve Sánchez, 2015; Hulland, 1999; Bagozzi ve Yi, 1988). Göç Niyeti Ölçeği'nin üçüncü maddesi (GN3) 0,40' ın altında faktör yüküne sahip olduğu için model uyumunu iyileştirmek amacıyla analizden çıkarılmıştır. Ardından analiz tekrar çalıştırılmıştır. Bu analizin nihai sonuçlarının Tablo 1'e göre değerlerin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür. Bu bulgulara göre modelin güvenilir bir model olduğu ve uyum geçerliliği kriterine sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 1. Ölçüm modelinin geçerlilik ve güvenilirlik değerleri

Değişkenler	Göstergeler	Faktör Yükleri	Gösterge Güvenilirliği	Cronbach Alfa	Bileşik Güvenilirlik (CR) ≥ 70	Ortalama Açıklanan Varyans AVE ≥ 50
Finansal Kaygı (FK)	FK1	0,92	0,85	0,94	0,94	0,69
	FK2	0,71	0,51			
	FK3	0,74	0,55			
	FK4	0,81	0,65			
	FK5	0,82	0,68			
	FK6	0,89	0,78			
	FK7	0,90	0,81			

Algılanan Ekonomik Eşitsizlik (AEE)	AEE1	0,80	0,65	0,94	0,94	0,71
	AEE2	0,75	0,56			
	AEE3	0,90	0,81			
	AEE4	0,88	0,77			
	AEE5	0,87	0,75			
	AEE6	0,85	0,73			
	AEE7	0,83	0,69			
Gelecek Kaygısı (GK)	GK1	0,89	0,79	0,95	0,95	0,78
	GK2	0,86	0,75			
	GK3	0,87	0,75			
	GK4	0,90	0,81			
	GK5	0,89	0,79			
Göç Niyeti (GN)	GN1	0,84	0,84	0,89	0,89	0,73
	GN2	0,78	0,78			
	GN4	0,92	0,92			

Çalışmada modelin geçerliliği Fornell-Larcker ölçütü ve gizil değişkenler arasındaki ilişkiler dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Fornell ve Larcker (1981) ölçütüne göre, modelde yer alan gizil değişkenlerin AVE değerlerinin karekökü (kalın olarak verilmiştir) gizil değişkenlerin satır ve sütunlarındaki korelasyon değerlerinden büyük olmalıdır (Tablo 2). Tablo 2’de ölçeklerin ortalamaları ve ayrışma geçerliliği sonuçları yer almaktadır. Tablo 2’ye göre, modelde AVE kareköklerini gösteren çapraz değerler satır ve sütunlardaki diğer gizil değişkenlerin korelasyon değerlerinden daha büyük bulunmuştur. Bu durumda model ayrışma geçerliliği kriterlerine uyum sağlamaktadır.

Tablo 2’de görüldüğü gibi modelin (SRMR) değeri 0,06 olarak elde edilmiştir. Bu değer literatürdeki 0,08’ den küçük olma kriterlerine sahiptir. NFI değerinin 0,90’dan yüksek olması modelin iyi uyumlu bir model olduğunu göstermektedir. Modelimizde ise bu değer 0,92 olarak bulunmuştur. RMSttheta değeri (0,12) olarak bulunmuştur, bu değer de referans değeri olan 0,12’e eşit çıkmıştır. Modelin bu değerler çerçevesinde iyi uyumlu bir model olduğu saptanmıştır (Hair Jr vd., 2021).

Tablo 2. Ölçeklerin ortalama ve ayrışma geçerliliği sonuçları

	FK	AEE	GK	GN	Ort.	Std. Sapma
FK	0,83*				2,85	1,12
AEE	0,55	0.84*			3,72	1,15
GK	0,64	0,87	0.88*		3,54	1,19
GN	0,61	0,69	0,76	0.85*	3,11	1,21

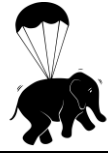
RMSttheta:0,12; SRMR:0,06; Ki-kare: 1378,84; NFI:0,92

*VAVE (Ortalama Açıklanan Varyans)

SRMR (Standartlaştırılmış Ortalama Hataların Karekökü)

RMSttheta (Yaklaşık Hataların Ortalama Karakökü)

NFI (Normlandırılmış Uyum İndeksi)

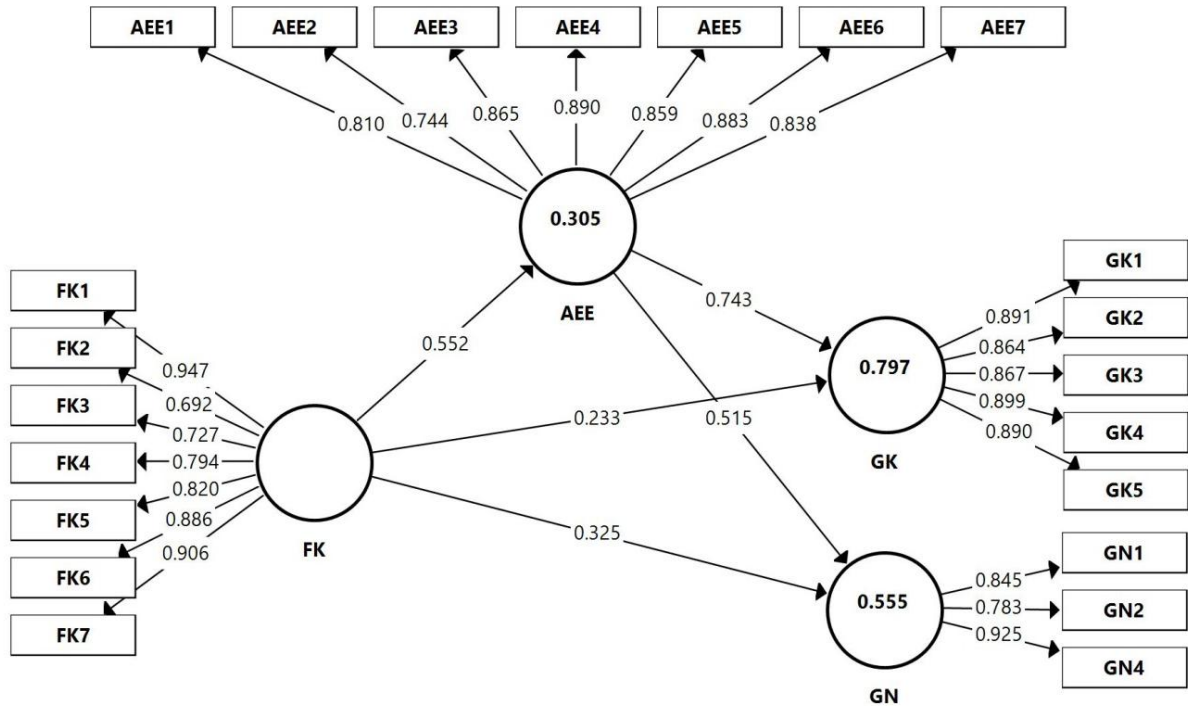
4.3. Hipotez Testi

Hipotezler, %95 güven aralığında ($p < 0,05$) test edilmiştir. Aracı (mediatör) etkiler için ise Bootstrap yöntemi uygulanmıştır. Bu süreçte, eksik veri analizi yapılmış ve veri setinde eksik veri bulunmadığı doğrulanmıştır. Veriler, öz-bildirim yoluyla toplandığı için sosyal istenilirlilik yanlılığı riski değerlendirilmiştir. Ancak bu tür olası yanlılıkların etkisini azaltmak için katılımcılara anonimlik sağlanmış ve yanıtlarında herhangi bir baskı hissetmemeleri için gerekli önlemler alınmıştır.

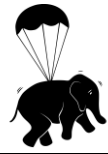
4.4. Yapısal eşitlik modellemesi

Çalışmanın ölçüm modeline uygun şekilde Smart PLS programı aracılığıyla gerçekleştirilen analiz sonrası elde edilen yapısal modele ait sonuç çıktısı Şekil 2’de görülmektedir. Şekilde verilen modele ilişkin ayrıntılar Tablo 3’te görülmektedir:

Şekil 2. Model çıktısı

Modelde ulaşılan sonuçlara ilişkin bulgular Tablo 3’te yer almaktadır. Tabloya göre, finansal kaygının algılanan ekonomik eşitsizlik ($\beta=0,55$, $t=21,45$, $p=0,000$), gelecek kaygısı ($\beta=0,23$, $t=7,63$, $p=0,000$) ve göç niyeti ($\beta=0,33$, $t=8,33$, $p=0,000$) üzerinde pozitif yönlü anlamlı etkisi vardır. Algılanan ekonomik eşitsizliğin gelecek kaygısı ($\beta=0,74$, $t=27,83$, $p=0,000$) ve göç niyeti ($\beta=0,51$, $t=15,09$, $p=0,000$) üzerinde pozitif yönlü anlamlı etkisi vardır. Finansal kaygının gelecek kaygısına etkisinde algılanan ekonomik eşitsizliğin aracı rolü ($\beta=0,41$, $t=116,26$, $p=0,000$) vardır. Finansal kaygının göç niyetine etkisinde algılanan ekonomik eşitsizliğin aracı

rolü ($\beta=0,28$, $t=12,45$, $p=0,000$) vardır. Bu bulgulara göre, H_1 , H_2 , H_3 , H_4 , H_5 , H_6 ve H_7 , hipotezlerinin kabul edildiği görülmektedir.

Tablo 3. Yapısal model testi için elde edilen β , t ve p değerleri

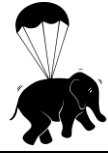
Yollar	β (standardize edilmemiş)	t istatistiği	p değerleri	Karar
Doğrudan Etki				
FK --> AEE	0,55	21,45	< 0,001	H_1 Kabul
FK --> GK	0,23	7,63	< 0,001	H_2 Kabul
FK --> GN	0,33	8,33	< 0,001	H_3 Kabul
AEE --> GK	0,74	27,83	< 0,001	H_4 Kabul
AEE --> GN	0,51	15,09	< 0,001	H_5 Kabul
Yollar	B (standardize edilmemiş)	t istatistiği	p değerleri	Karar
Dolaylı Etki				
FK --> AEE --> GK	0,41	16,26	< 0,001	H_6 Kabul
FK --> AEE --> GN	0,28	12,45	< 0,001	H_7 Kabul

5. TARTIŞMA ve SONUÇ

5.1. Tartışma

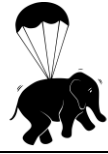
Bu çalışma, sosyal karşılaştırma teorisi ışığında finansal kaygının üniversite öğrencilerinde yarattığı doğrudan etkileri ve bu etkinin algılanan ekonomik eşitsizlik aracılığıyla dolaylı yansımalarını araştırmaktadır. Elde edilen bulgular, finansal kaygının gelecek kaygısı ve göç niyeti üzerinde hem doğrudan etkisi olduğunu hem de bu etkinin algılanan ekonomik eşitsizlik aracılığıyla dolaylı (aracılık) şekilde gerçekleştiğini ve böylece tüm hipotezleri desteklediğini göstermektedir. Araştırma bulguları, mevcut literatürle karşılaştırılarak tartışılmakta ve çalışmanın akademik katkıları üzerinde durulmaktadır.

Araştırma sonuçları, finansal kaygının bireylerin ekonomik eşitsizlik algısını artırdığını göstermektedir. Bu bulgu, bireylerin finansal sıkıntı yaşadıkça gelir dağılımını daha adaletsiz bir şekilde algıladıklarını öne süren daha önceki çalışmalara paralellik göstermektedir (Ding vd., 2021; He vd., 2022; Wilkinson ve Pickett, 2018). Ancak, bu bulguların genellenebilirliği sınırlı olabilir. Örneğin, Ding vd. (2021) ve He vd. (2022) finansal kaygının gelir eşitsizliği algısını nasıl artırdığını incelerken, araştırmalarının farklı sosyo-ekonomik gruplar ve kültürel bağlamlar üzerinde aynı sonuçları verip vermediği üzerinde durmamışlardır. Wilkinson ve Pickett (2018) ise, gelir eşitsizliği algısının sadece finansal kaygıya değil, bireylerin sosyal statüsüne, eğitim seviyelerine ve toplumda eşitsizliğe dair mevcut algılara da bağlı olarak değişebileceğini belirtmektedir. Bu noktada, finansal kaygının ekonomik eşitsizlik algısı üzerindeki etkilerinin daha kapsamlı bir şekilde incelenmesi için, farklı sosyo-ekonomik grupların, kültürel farklılıkların ve yerel bağlamların etkisinin de göz önünde bulundurulması önemlidir. Sosyal Karşılaştırma Teorisi (Festinger, 1954) çerçevesinde, bireyler ekonomik statülerini başkalarıyla kıyaslayarak değerlendirmektedir. Literatürdeki araştırmalar, finansal

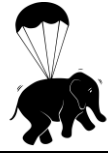
stres yaşayan bireylerin gelir eşitsizliğini daha fazla fark ettiklerini göstermektedir ([García-Sánchez vd., 2024](#); [Piera Pi-Sunyer vd., 2023](#)). Ancak, çoğu çalışma daha çok ekonomik krizlerin etkilerini incelemekte olup, kriz sonrası dönemde toplumsal eşitsizlik algılarının nasıl şekillendiğine dair daha az bilgi sunulmaktadır. Örneğin, Piketty (2015) ekonomik eşitsizliğin tarihsel boyutlarını ele alırken, özellikle krizlerin sonrasındaki kalıcı etkilerine dair daha derinlemesine bir tartışma yapmamaktadır. Yeung ve Yang (2020) ekonomik belirsizliklerin bireylerde adaletsizlik algısı yarattığını belirtse de, bu algının toplumsal sınıflar arasındaki farkları nasıl derinleştirdiği ve bireysel düzeyde nasıl bir psikolojik etki yarattığı konularında açıklamalar eksiktir. Türkiye gibi yüksek enflasyon oranlarının olduğu ülkelerde, finansal kaygının gelir eşitsizliği algısını derinleştirdiği gözlemlenmiştir ([Kara vd., 2024](#)). Ancak, bu ilişkinin gelişmekte olan diğer ülkelerde nasıl şekillendiği ve farklı toplumsal yapılar arasında nasıl farklılaştığına dair yapılacak karşılaştırmalı çalışmalar, daha kapsamlı bir anlayış sağlayacaktır.

Araştırmanın bulgularına göre, finansal kaygı doğrudan gelecek kaygısını artırmaktadır ve bu durum, finansal güvensizlik yaşayan bireylerin geleceğe dair daha fazla belirsizlik hissettiğini gösteren önceki çalışmalarla örtüşmektedir ([Shim vd., 2009b](#); [Archuleta vd., 2013](#)). Ancak, literatürdeki bu bulgular genellikle finansal kaygıyı psikolojik bir olgu olarak ele almakta ve toplumsal yapıların bu kaygıyı nasıl şekillendirdiğini yeterince tartışmamaktadır. Örneğin, Shim vd. (2009b) ve Archuleta vd. (2013), finansal kaygının bireylerde uzun vadeli belirsizlik duygusu yarattığını belirtirken, ekonomik ve toplumsal faktörlerin bu duyguyu nasıl derinleştirdiği ve bireylerin gelir eşitsizliği ile ilişkilerinin nasıl şekillendiği konusunda sınırlı bir inceleme sunmuşlardır. Bu durum, finansal kaygıyı bireysel bir endişe olarak ele almakla kalmakta ve toplumsal yapılarla olan etkileşimini göz ardı etmektedir. Bennett ve arkadaşları (2021) finansal stresin akademik başarı ve kariyer beklentileri üzerindeki olumsuz etkilerini ortaya koymuştur. Bu bulgular, finansal stresin sadece bireysel başarılar üzerindeki etkileriyle sınırlı kalmıştır. Bu çalışmada finansal kaygının, aynı zamanda toplumsal sınıflar ve eğitim düzeyleri gibi yapısal faktörler aracılığıyla farklılaştığına dair bir tartışma yapılmamaktadır. Potter ve ekibi (2020) ise üniversite öğrencilerinin finansal kaygıları nedeniyle akademik başarılarının düştüğünü ve bu durumun gelecek kaygısını artırdığını göstermektedir. Bu çalışma da yalnızca üniversite öğrencilerinin bireysel finansal kaygıları üzerine odaklanmakta ve bu kaygının, farklı sosyo-ekonomik gruplar arasında nasıl farklılaştığına dair daha fazla bilgi sunmamaktadır. Bu noktada, finansal kaygının sadece bireysel başarıyı değil, aynı zamanda bireylerin sosyal aidiyet duygusu, toplumla olan ilişkileri ve kültürel faktörlerle nasıl şekillendiği üzerinde de daha fazla analiz yapılması gerektiği açıktır. Hohman ve arkadaşları (2019), finansal güvensizlik yaşayan gençlerin uzun vadeli kariyer planlamalarında daha fazla stres yaşadıklarını vurgulamaktadır. Ancak bu bulgular, sadece finansal güvensizliğin bireysel düzeyde nasıl bir stres kaynağı oluşturduğunu ele almakla kalmaktadır. Bu tür bir stres, sadece bireysel ekonomik belirsizliklerden değil, aynı zamanda sosyal eşitsizliklerden ve bireylerin içinde bulundukları ekonomik bağlamdan da kaynaklanabilir. Örneğin, gelişmekte olan ülkelerdeki gençler, finansal güvensizliğin yanı sıra, daha geniş toplumsal yapılar ve

sınıfsal farklar nedeniyle daha derin bir gelecek kaygısı yaşayabilirler. Türkiye’ de yapılan çeşitli çalışmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir; Dinc ve arkadaşları (2025), Özaydın ve ekibi (2024) ile Öncü ve arkadaşları (2023) ekonomik krizlerin gençlerin gelecek kaygısını artırdığını ve finansal güvencesizliğin psikolojik refaha olumsuz etkileri olduğunu ortaya koymuştur. Ancak, bu tür çalışmaların çoğu, finansal kaygı ile gelecek kaygısı arasındaki ilişkiyi daha geniş sosyo-ekonomik bağlamlarda ele almayı ve bu ilişkinin toplumdaki sınıfsal eşitsizliklerle nasıl şekillendiğini tartışmayı ihmal etmiştir.

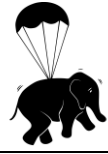
Araştırmada, finansal kaygının göç niyetini artırdığına dair önemli bulgular elde edilmiştir. Ekonomik fırsat eksikliği ve finansal belirsizlik, bireylerin daha iyi yaşam koşulları arayışı içinde göç etme eğilimlerini güçlendirmektedir (Borjas, 2018; Czaika ve de Haas, 2014). Bununla birlikte, bu bulgular genellikle ekonomik faktörleri tek başına ele almakta ve finansal kaygının göç üzerindeki etkilerini toplumsal yapılarla nasıl ilişkilendirdiğini göz ardı etmektedir. Örneğin, Borjas (2018) ve Czaika ve de Haas (2014) ekonomik fırsat eksikliği ve finansal belirsizlikleri önemli faktörler olarak belirtirken, göç etme eğiliminin toplumsal bağlamdan ve bireylerin sosyal çevrelerinden nasıl etkilendiğini daha ayrıntılı şekilde ele almamaktadır. Bu, finansal kaygının sadece bireysel düzeydeki bir motivasyon unsuru olmaktan ziyade, toplumda yerleşik olan eşitsizlikler ve sosyal faktörlerle şekillendiğini göz önünde bulundurmak gerektiğini gösteriyor. Öğrenciler üzerinde gerçekleştirilen çalışmalarda, finansal belirsizliklerin bireylerin yurt dışına göç etme olasılığını artırdığına dair bulgular elde edilmiştir (Aslany vd., 2021; Williams vd., 2018; Roman ve Vasilescu, 2016). Bu çalışmalar da çoğunlukla finansal kaygıyı, daha geniş sosyo-ekonomik yapıların etkisinden soyutlamaktadır. Aslany vd. (2021) ve Williams vd. (2018) gibi çalışmalar, finansal kaygıyı incelemiş olsalar da, bu kaygının, öğrencilerin eğitim aldıkları kurumlar, aile yapıları veya yaşadıkları toplumda mevcut olan gelir eşitsizlikleri ile nasıl etkileşimde bulunduğu üzerinde durmamaktadır. Bu nedenle, finansal kaygının, sadece bireysel faktörlere değil, aynı zamanda toplumsal eşitsizliklere ve sosyo-ekonomik hareketliliğin sınırlı olduğu ortamlarda daha belirgin hale geldiği de vurgulanmalıdır. Nefes (2020) ve Ramos (2019) ise düşük gelir beklentileri ve iş güvencesizliğinin genç bireyleri göç etmeye teşvik ettiğini ortaya koymuştur. Bu çalışmalar finansal kaygıyı ekonomik faktörlerin dışında, psikolojik bir yük olarak ele almakta, ancak kaygıların sosyal yapı ile nasıl iç içe geçtiğini anlamak daha kapsamlı bir tartışma gerektirmektedir. Örneğin, düşük gelir beklentileri, yalnızca finansal belirsizlikle ilgili olmayıp, aynı zamanda toplumsal sınıf, sosyal hareketlilik (mobilité) ve eşitsizlik algılarıyla da yakından ilişkilidir. Bu da gösteriyor ki, göç etmeyi bir çözüm olarak gören bireyler, sadece ekonomik belirsizlikten değil, aynı zamanda mevcut toplumsal yapılar ve sınıfsal farklar nedeniyle de zorlanmaktadırlar. Demet Güngör ve Tansel (2008b), Türkiye’ deki üniversite mezunlarının yurt dışına göç etme eğilimlerinin ekonomik güvencesizlik ile doğrudan bir ilişki içinde olduğunu belirtmektedir. Ancak, bu çalışma da Türkiye bağlamında finansal kaygının göç niyeti üzerindeki etkilerini yalnızca bireysel bir düzeyde ele alırken, bu etkinin toplumda var olan bölgesel eşitsizlikler, sosyo-ekonomik sınıf farkları ve sosyal ağlar ile nasıl şekillendiği konusunda daha fazla açıklamaya yer verilmemektedir.

Bu durum, Piketty' nin (2015) gelir eşitsizliği modelinden de anlaşılabilir. Gelir eşitsizliğinin artışı, bireylerin sosyo-ekonomik hareketliliğe olan inancını zayıflatmakta ve böylece göç etme niyetlerini artırmaktadır. Bu model genellikle makroekonomik bir bakış açısıyla ele alınırken, bireysel ve mikro düzeydeki faktörlerin etkilerini göz ardı etmektedir Benzer şekilde, Bourdieu (1986) ekonomik ve sosyal sermayenin bireylerin göç kararları üzerindeki etkisini vurgulamaktadır. Göç eden bireyler yalnızca ekonomik kazanç sağlamakla kalmaz, aynı zamanda yeni sosyal ağlar ve kariyer fırsatları oluşturarak sermayelerini artırmanın yollarını aramaktadırlar. Bu çalışmada ulaşılan, finansal kaygı yaşayan bireylerin göç etme olasılığının daha yüksek olduğu bulgusu, Bourdieu' nün sermaye teorisiyle de tutarlılık göstermektedir. Ancak, bireylerin göç kararlarının yalnızca finansal durumlarıyla sınırlı olmadığını, aynı zamanda sosyal çevreleri ve kültürel bağlarıyla şekillendiğini de göz önünde bulundurmak önemlidir.

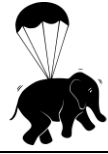
Bulgular, ekonomik eşitsizlik algısının gelecek kaygısını artırdığını göstermektedir. Bu bulgu, adaletsiz gelir dağılımının bireylerin ekonomik sisteme olan güvenini sarstığını ve gelecek beklentilerini olumsuz yönde etkilediğini gösteren literatürle paralellik göstermektedir (Chetty vd., 2014; Wilkinson ve Pickett, 2018). Chetty et al. (2014) ve Wilkinson ve Pickett (2018), gelir eşitsizliğinin bireylerin güvenini sarstığını belirtmişlerdir. Ancak, bu güven kaybının yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda bireylerin toplumsal aidiyet ve sosyal değer algıları üzerinde nasıl bir etki yarattığına dair daha kapsamlı bir tartışma eksikliğini de vurgulamışlardır. Bu bağlamda, bireylerin yaşadıkları toplumun ekonomik adalet algısının, gelecek kaygısı üzerindeki etkisini anlamak için, gelir eşitsizliği ile psikolojik ve toplumsal güven arasındaki ilişkiyi de incelemek gerekir.

Piketty (2015), ekonomik eşitsizliğin bireylerin uzun vadeli planlarını belirsiz hale getirdiğini vurgulamaktadır. Piketty (2015)' nin analizleri çoğunlukla büyük ölçekli ekonomiler ve global kapitalizm üzerine yoğunlaşmakta olup, bireysel düzeyde eşitsizliğin gelecek kaygısını artırıcı etkilerini daha somut ve mikro düzeyde ele almamaktadır. Hauser ve Norton (2017) ise, gelir eşitsizliğinin bireylerin sosyal hareketlilik beklentilerini azalttığını ortaya koymuştur. Ancak bu çalışma genellikle bireysel düzeyde gelir eşitsizliğinin etkilerini incelemekte ve toplumsal yapıları göz ardı etmektedir. Ayrıca çalışmada bireylerin sosyal hareketlilik beklentilerini etkileyen yalnızca gelir eşitsizliği değil, aynı zamanda eğitim fırsatları, toplumsal sınıf ve sosyo-ekonomik mobilite gibi etmenler de önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye bağlamında yapılan araştırmalar, ekonomik eşitsizliğin bireylerin gelecek planları üzerindeki etkilerini inceleyen önemli bulgular sunmaktadır (Harman Yildiz ve Özer, 2024). Ancak bu etkilerin yalnızca bireysel düzeyde olduğunu belirtmiştir. Oysa, Türkiye' deki ekonomik eşitsizlik, hem gelir dağılımındaki dengesizlikler hem de toplumsal yapılarla ilişkilidir ve bu nedenle, eşitsizlik algısının sosyo-kültürel faktörlerle nasıl şekillendiğine dair daha derinlemesine bir analiz yapılması gerekmektedir. Gelecek kaygısının, ekonomik eşitsizliğin sadece bireysel algılarla değil, aynı zamanda toplumsal yapılarla şekillendiğini kabul etmek, finansal kaygının daha geniş bir sosyal bağlamda nasıl etkili olduğunu anlamamıza yardımcı olacaktır.

Araştırmalar, algılanan ekonomik eşitsizliğin bireylerin göç kararlarını etkilediğini göstermektedir. Dustmann ve Görlach (2016), bireylerin daha eşitlikçi ekonomik fırsatlara sahip ülkelerde yaşama isteğinin göç eğilimlerini artırdığını ortaya koymuştur. Fakat, bu ilişkinin kültürel faktörler, toplumsal yapı ve göçmen kabul eden ülkelerdeki sosyal sistemlerle nasıl şekillendiğini daha detaylı bir şekilde ele almamıştır. Oysa, göç kararları, sadece ekonomik fırsatlar değil, aynı zamanda sosyal ağlar, toplumsal sınıf ve kültürel uyum gibi faktörlerle de biçimlenmektedir. Czaika ve Reinprecht (2020) ise, gelir eşitsizliğinin yüksek olduğu ülkelerde beyin göçünün daha fazla olduğunu bulmuşlardır. Bu bulgu, gelir eşitsizliğinin sadece ekonomik fırsatlar açısından değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel adalet algılarındaki eşitsizliklerden de kaynaklandığını düşündürmektedir. Türkiye’ de yürütülen araştırmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir; Tutar vd. (2024), ekonomik fırsatların adaletsiz dağılımının genç bireylerin göç etme kararlarını pekiştirdiğini göstermektedir. Çalışmada ekonomik fırsatların adaletsiz dağılımı üzerine yapılan tespit, sadece bireysel ekonomik kaygıları değil, aynı zamanda sosyal eşitsizlikler, kültürel normlar ve toplumsal beklentiler gibi faktörleri göz önünde bulundurmakla daha derin bir anlam kazanabilir. Bu bağlamda, ekonomik fırsat eksikliği ile göç niyeti arasındaki ilişki, yalnızca finansal kaygılardan ziyade, bireylerin yaşadıkları toplumdaki sosyal adalet algısı ve sosyal hareketlilik imkanlarıyla da şekillenmektedir.

Araştırmanın bulguları, ekonomik eşitsizlik algısının finansal kaygı ile gelecek kaygısı ve göç niyeti arasındaki ilişkide aracı bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Bireyler, ekonomik eşitsizliği daha fazla algıladıklarında, ekonomik sistemin adil olmadığına dair inançları güçlenmekte; bu durum da hem gelecek beklentilerini hem de göç niyetlerini olumsuz etkilemektedir (Lusardi ve Tufano, 2015; Borjas ve Bratsberg, 1996). Ancak, bu bulgular genellikle ekonomik eşitsizliğin algı düzeyini bireysel bir mesele olarak ele almakta ve toplumsal yapılar ile bireylerin algılarını şekillendiren diğer sosyal faktörleri göz ardı etmektedir. Örneğin, Lusardi ve Tufano (2015) finansal kaygıyı, bireylerin mevcut gelir durumlarına ve finansal güvenliklerine ilişkin algılarına dayandırırken, bu algıların daha geniş sosyo-ekonomik yapılar ve politik eşitsizlikler tarafından nasıl şekillendirildiğine dair daha fazla tartışma yapılması gerektiği açıktır. Borjas ve Bratsberg (1996), ekonomik eşitsizliğin bireylerin göç kararlarını nasıl etkilediğini ele alırken, göçü yalnızca ekonomik fırsatlar ve gelir dağılımındaki eşitsizlikle ilişkilendirmektedir. Ancak, göç kararları, yalnızca bireysel ekonomik fırsatlarla değil, aynı zamanda toplumsal yapılar, kültürel bağlamlar ve sosyo-kültürel faktörlerle de şekillenmektedir. Bu nedenle, göç niyeti üzerine yapılan araştırmaların, sadece ekonomik eşitsizliği değil, aynı zamanda toplumsal sınıf, eğitim düzeyi ve toplumdaki eşitsizlik algısı gibi faktörleri de göz önünde bulundurması gerektiği önemlidir. He vd. (2022), ekonomik eşitsizliğin bireylerin finansal stresle başa çıkma yöntemlerini olumsuz etkilediğini bulmuştur. Bu bulgu, finansal stresin bireylerin psikolojik refahını nasıl etkilediğini vurgularken, bu ilişkinin daha fazla sosyo-kültürel bağlamda ve toplumsal yapılarla nasıl şekillendiği üzerine daha fazla inceleme yapılması gerektiğini göstermektedir. Bu noktada, finansal stresle başa çıkma mekanizmalarını yalnızca bireysel düzeyde incelemek yerine, bu

mekanizmaların toplumsal eşitsizlikle ve sosyal yapıdaki güç dengesizlikleriyle nasıl ilişkili olduğuna dair bir inceleme yapmak, bu konudaki literatüre önemli bir katkı sağlayacaktır.

5.2. Sonuç

Bu çalışma, finansal kaygının üniversite öğrencilerinin geleceğe dair belirsizlik algısı ve göç niyetleri üzerindeki etkilerini, ayrıca algılanan ekonomik eşitsizliğin bu ilişkilerdeki aracılık rolünü incelemiştir. Elde edilen bulgular, finansal kaygının öğrencilerin gelecek kaygılarını artırıp göç etme eğilimlerini güçlendirdiğini, aynı zamanda algılanan ekonomik eşitsizlik algısının bu ilişkilerde aracılık rolü oynadığını göstermektedir.

Araştırma, bireylerin finansal belirsizlik yaşadıklarında ekonomik sistemi daha adaletsiz algıladıklarını ve bu algının geleceğe dair umutlarını azalttığını ortaya koymuştur. Ayrıca, finansal kaygının gelecekle ilgili endişelerle doğrudan ilişkili olduğu ve bireylerin uzun vadeli plan yapmalarını zorlaştırdığı görülmüştür. Özellikle ekonomik fırsatların kısıtlı olduğu ortamlarda, öğrencilerin daha iyi ekonomik koşullar arayışında göç etmeyi bir çözüm olarak gördükleri belirlenmiştir.

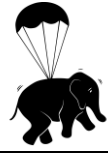
Bunun yanı sıra, algılanan ekonomik eşitsizliğin, bireylerin finansal kaygıyı nasıl deneyimlediklerini ve bunun sonucunda geleceğe dair kaygı ve göç niyeti geliştirme olasılıklarını önemli ölçüde etkilediği bulunmuştur. Ekonomik fırsatlar konusundaki adaletsizlik algısı arttıkça, bireylerin toplumsal sistemin kendilerine eşit fırsatlar sunmadığına dair hissetikleri belirsizlik de artmakta ve göç etme eğilimleri yükselmektedir.

Bu sonuçlar, ekonomik eşitsizliklerin bireylerin psikolojik ve ekonomik refahı üzerindeki etkilerini anlamak bakımından önemli çıkarımlar sunmaktadır. Finansal kaygının giderilmesi, sadece bireysel müdahalelerle değil, aynı zamanda yapısal ekonomik reformlarla da ele alınmalıdır. Özellikle üniversite öğrencilerine yönelik finansal destek programları ve ekonomik fırsatları artırmaya yönelik politikaların geliştirilmesi, hem bireylerin refahını artıracak hem de ülkelerinde kalma motivasyonunu güçlendirecektir. Gelecek kaygısının azaltılması ve göç eğilimlerinin kontrol altına alınabilmesi için, sosyal adaleti pekiştiren ekonomik politikaların uygulanması elzemdir.

Sonuç olarak, bu çalışma ekonomik eşitsizliğin bireylerin finansal ve psikolojik durumlarını nasıl şekillendirdiğine dair kıymetli bulgular sunmaktadır. Bu çerçevede, gelecekte finansal kaygı, ekonomik eşitsizlik ve göç eğilimleri arasındaki ilişkiyi daha geniş örneklem ve boylamsal çalışmalarla ele almak, politika yapımcılar için daha sağlam veriler sağlayabilir.

5.3. Sınırlılıklar ve Gelecek Çalışmalar için Öneriler

Her bilimsel çalışmada olduğu gibi, bu araştırmanın da belirli sınırlılıkları bulunmaktadır. İlk olarak, çalışma yalnızca bir devlet üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerle yürütülmüş olup, elde edilen bulguların farklı üniversite türlerinde (örneğin özel üniversiteler) öğrenim gören bireyler için doğrudan genellenmesi mümkün değildir. Bu bağlamda, gelecekteki

araştırmalarda farklı sosyoekonomik arka planlara sahip üniversite grupları arasında karşılaştırmalı analizler yapılması, modelin geçerliliğini sınamak açısından önemlidir.

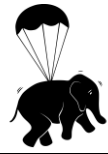
İkinci olarak, çalışmada demografik değişkenler olarak sadece yaş, cinsiyet, maddi durumdan memnuniyet ve algılanan finansal bilgi düzeyi dikkate alınmıştır. Bu tercih, çalışmanın temel amacı olan finansal kaygı ve ekonomik eşitsizlik algısının göç niyeti ve gelecek kaygısı üzerindeki etkilerini analiz etmeye odaklanmasıyla ilgilidir. Ancak gelecekteki araştırmalarda, bölgesel farklılıklar, aile gelir düzeyi, ebeveyn eğitim durumu gibi daha geniş demografik değişkenlerin de modele dahil edilmesi, sosyo-ekonomik çeşitliliğin etkilerini daha derinlemesine ortaya koyabilir.

Bu doğrultuda, farklı bölgelerden veya toplumsal kesimlerden bireyleri kapsayan, daha geniş ve temsili örneklemelere dayanan benzer yapısal modeller geliştirmek, elde edilen bulguların genellenebilirliğini ve kuramsal katkısını artıracaktır. Ayrıca, bu çalışma yalnızca katılımcıların öznel finansal algılarına odaklanmış olup, gelecekte nesnel ekonomik göstergelerin (örneğin hane geliri, borç düzeyi, çalışma durumu gibi) dahil edilmesi, bulguların kapsamını genişletebilir.

Sonuç olarak, bu çalışmanın bulguları, ekonomik eşitsizlik ve finansal kaygının bireylerin gelecek beklentileri ve göç kararları üzerindeki etkilerini bir arada inceleyen modelleme yaklaşımlarına katkı sunmakta ve bu çerçevenin farklı gruplar üzerinde test edilmesine yönelik yeni araştırma alanlarına zemin oluşturmaktadır.

Kaynakça

- Abdelwahed, A., Goujon, A., & Jiang, L. (2020). The migration intentions of young Egyptians. *Sustainability*, 12(23), 9803. <https://doi.org/10.3390/su12239803>
- Adams, D. R., Meyers, S. A., & Beidas, R. S. (2016). The relationship between financial strain, perceived stress, psychological symptoms, and academic and social integration in undergraduate students. *Journal of American College Health*, 64(5), 362-370. <https://doi.org/10.1080/07448481.2016.1154559>
- Ahamed, A. J., & Limbu, Y. B. (2024). Financial anxiety: a systematic review. *International Journal of Bank Marketing*, 42(7), 1666-1694. <https://doi.org/10.1108/IJBM-08-2023-0462>
- Alarcón, D., & Sánchez, J. A. (2015, October). *Assessing convergent and discriminant validity in the ADHD-R IV rating scale: User-written commands for average variance extracted (AVE), composite reliability (CR), and heterotrait-monotrait ratio of correlations (HTMT)*. In Spanish Stata Meeting (Vol. 39, pp. 1-39).
- Amarat, M., Akbolat, M., & Adıyaman, O. (2023). A study on the push and pull factors affecting the international emigration intentions of Turkish physicians. *Journal of Health and Nursing Management*, 10(2), 172-179. <https://doi.org/10.54304/SHYD.2023.60251>

- Archuleta, K. L., Dale, A., & Spann, S. M. (2013). College students and financial distress: Exploring debt, financial satisfaction, and financial anxiety. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 24(2), 50-62.
- Arsenio, W. F. (2018). The wealth of nations: International judgments regarding actual and ideal resource distributions. *Current Directions in Psychological Science*, 27(5), 357-362. <https://doi.org/10.1177/0963721418762377>
- Aslany, M., Carling, J., Mjelva, M. B., & Sommerfelt, T. (2021). *Systematic review of determinants of migration aspirations* (QuantMig Project Deliverable D2.2). University of Southampton.
- Atkinson, J. W. (1964). *An introduction to motivation*. D. Van Nostrand Company.
- Ayvaz, A., & Şahin, E. S. (2024). Maddi kaygı ölçeğinin (MKÖ) Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 33(2), 738-749. <https://doi.org/10.35379/cusosbil.1424009>
- Bagozzi, R. P., & Yi, Y. (1988). On the evaluation of structural equation models. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 16, 74-94. <https://doi.org/10.1007/BF02723327>
- Bennett, D., McCarty, C., & Carter, S. (2021). Grit, financial stress, and academic success for FGCS. *Journal of Instructional Pedagogies*, 26, 1-16.
- Borjas, G. J. (2018). Lessons from immigration economics. *The Independent Review*, 22(3), 329-340.
- Borjas, G. J., & Bratsberg, B. (1996). Who leaves? The outmigration of the foreign-born. *The Review of Economics and Statistics*, 78(1), 165-176.
- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J. Richardson (Ed.), *Handbook of theory and research for the sociology of education* (pp. 241-258). Greenwood.
- Chetty, R., Hendren, N., Kline, P., & Saez, E. (2014). Where is the land of opportunity? The geography of intergenerational mobility in the United States. *The Quarterly Journal of Economics*, 129(4), 1553-1623. <https://doi.org/10.1093/qje/qju022>
- Christensen, L. B., Johnson, R. B., & Turner, L. A. (2015). *Araştırma yöntemleri, desen ve analiz* (A. Aypay, Çev. Ed.). Anı Yayıncılık.
- Czaika, M., & de Haas, H. (2014). The globalization of migration: Has the world become more migratory?. *International Migration Review*, 48(2), 283-323. <https://doi.org/10.1111/imre.12095>
- Czaika, M., & Reinprecht, C. (2020). *Drivers of migration: A synthesis of knowledge* (IMI Working Paper Series No. 163). International Migration Institute.
- Demet Güngör, N., & Tansel, A. (2008a). Brain drain from Turkey: The case of professionals abroad. *International Journal of Manpower*, 29(4), 323-347. <http://dx.doi.org/10.1108/01437720810884746>

- Demet Güngör, N., & Tansel, A. (2008b). Brain drain from Turkey: An investigation of students' return intentions. *Applied Economics*, 40(23), 3069-3087. <https://doi.org/10.1080/00036840600993999>
- Dijkstra, T. K., & Henseler, J. (2015). Consistent partial least squares path modeling. *MIS Quarterly*, 39(2), 297-316.
- Dinc, M. S., Super, J. F., Kuzey, C., & Güngörmüş, A. H. (2025). The impact of unemployment anxiety of young adults on their hopelessness level: Mediating role of future anxiety. *Journal of East-West Business*, 31(2), 161-192. <https://doi.org/10.1080/10669868.2024.2415028>
- Ding, J., Salinas-Jiménez, J., & Salinas-Jiménez, M. D. M. (2021). The impact of income inequality on subjective well-being: The case of China. *Journal of Happiness Studies*, 22, 845-866. <https://doi.org/10.1007/s10902-020-00254-4>
- Docquier, F., & Rapoport, H. (2012). Globalization, brain drain, and development. *Journal of Economic Literature*, 50(3), 681-730. <https://doi.org/10.1257/jel.50.3.681>
- Durmuş, A., Turan, B., & Boz, Ş., (2022). Şiddet görme korkusunun göç niyetine etkisinde gelecek kaygısının aracı rolü. E. Dikmetaş Yardan (Ed.), 5. *Uluslararası 15. Ulusal sağlık ve hastane idaresi kongresi bildiriler kitabı* içinde (ss. 516-518). Samsun, Türkiye.
- Dustmann, C., & Görlach, J. S. (2016). The economics of temporary migrations. *Journal of Economic Literature*, 54(1), 98-136. <https://doi.org/10.1257/jel.54.1.98>
- Dustmann, C., Frattini, T., & Preston, I. P. (2013). The effect of immigration along the distribution of wages. *Review of Economic Studies*, 80(1), 145-173. <https://doi.org/10.1093/restud/rds019>
- Efendic, A. (2016). Emigration intentions in a post-conflict environment: Evidence from Bosnia and Herzegovina. *Post-Communist Economies*, 28(3), 335-352. <https://doi.org/10.1080/14631377.2016.1166800>
- Ersoy-Kart, M., & Erdost, H. E. (2008). Unemployment worries among Turkish university students. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 36(2), 275-288. <https://doi.org/10.2224/sbp.2008.36.2.275>
- Festinger, L. (1954). A theory of social comparison processes. *Human Relations*, 7(2), 117-140. <https://doi.org/10.1177/001872675400700202>
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50. <https://doi.org/10.2307/3151312>

- García-Sánchez, E., Matamoros-Lima, J., Moreno-Bella, E., Melita, D., Sánchez-Rodríguez, Á., García-Castro, J. D., Rodríguez-Bailón, R., & Willis, G. B. (2024). Perceived economic inequality is negatively associated with subjective well-being through status anxiety and social trust. *Social Indicators Research*, 172, 239-260. <https://doi.org/10.1007/s11205-024-03306-x>
- García-Sánchez, E., Willis, G. B., Rodríguez-Bailón, R., García-Castro, J. D., Palacio-Sañudo, J., Polo, J., & Rentería-Pérez, E. (2018). Perceptions of economic inequality in Colombian daily life: More than unequal distribution of economic resources. *Frontiers in Psychology*, 9, 1660. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01660>
- Goštautaitė, B., Bučiūnienė, I., Milašauskienė, Ž., Bareikis, K., Bertašiūtė, E., & Mikelionienė, G. (2018). Migration intentions of Lithuanian physicians, nurses, residents and medical students. *Health Policy*, 122(10), 1126-1131. <https://doi.org/10.1016/j.healthpol.2018.07.001>
- Gutter, M. S., & Copur, Z. (2011). Financial behaviors and financial well-being of college students: Evidence from a national survey. *Journal of Family and Economic Issues*, 32, 699-714. <https://doi.org/10.1007/s10834-011-9255-2>
- Hair Jr, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2021). *A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM)* (Third edition). Sage Publications.
- Harman Yildiz, G. & Özer, K. (2024). Tıp fakültesi öğrencilerinin yurt dışında çalışmasına yönelik tutum ölçeği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 27(2), 422-442. <https://doi.org/10.29249/selcuksbmyd.1461045>
- Hauser, O. P., & Norton, M. I. (2017). (Mis)perceptions of inequality. *Current Opinion in Psychology*, 18, 21-25. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.07.024>
- He, Q., Tong, H., & Liu, J. B. (2022). How does inequality affect the residents' subjective well-being: Inequality of opportunity and inequality of effort. *Frontiers in Psychology*, 13, 843854. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.843854>
- Heckman, S., Lim, H., & Montalto, C. (2014). Factors related to financial stress among college students. *Journal of Financial Therapy*, 5(1), 19-39. <https://doi.org/10.4148/1944-9771.1063>
- Hohman, Z. P., Hudson, D., Williams, R., Harris, B. N., Alquist, J. L., Mitchell, D., Niedbala, E. M., & Price, M. (2019). The impacts of stress on economic decisions. *Journal of Behavioral Economics for Policy*, 3(1), 30-36.
- Hoşgör, H. K., & Sezgin, M. (2024). Hemşirelerin çalışma koşullarına ve kurumsal imaj bileşenlerine dair önceliklerinin sıralaması: Bir AHP uygulaması. *Selçuk Üniversitesi Akşehir Meslek Yüksekokulu Sosyal Bilimler Dergisi*, (17), 50-67.
- Hulland, J. (1999). Use of partial least squares (PLS) in strategic management research: A review of four recent studies. *Strategic Management Journal*, 20(2), 195-204.

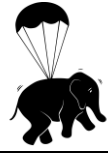
- Kadel, M., & Bhandari, M. (2019). Factors intended to brain drain among nurses working at private hospitals of Biratnagar, Nepal. *Bibechana*, 16, 213-220. <https://doi.org/10.3126/bibechana.v16i0.21642>
- Kara, A., Seckin-Kapucu, M., & Aypay, A. (2024). Assessment of unemployment anxiety and influencing factors in pre-service teachers. S. A. Kıray, & O. Çardak (Eds.), *Current studies in social sciences 2024* içinde (pp.102- 113). ISRES Publishing.
- Lee, E. S. (1966). A theory of migration. *Demography*, 3(1), 47-57. <https://doi.org/10.2307/2060063>
- Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2014). The economic importance of financial literacy: Theory and evidence. *Journal of Economic Literature*, 52(1), 5-44. <https://doi.org/10.1257/jel.52.1.5>
- Lusardi, A., & Tufano, P. (2015). Debt literacy, financial experiences, and overindebtedness. *Journal of Pension Economics & Finance*, 14(4), 332-368. <https://doi.org/10.1017/S1474747215000232>
- Melita, D., Willis, G. B., & Rodríguez-Bailón, R. (2021). Economic inequality increases status anxiety through perceived contextual competitiveness. *Frontiers in Psychology*, 12, 637365. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.637365>
- Mohamed, M. A., & Abdul-Talib, A. N. (2020). Push–pull factors influencing international return migration intentions: A systematic literature review. *Journal of Enterprising Communities: People and Places in The Global Economy*, 14(2), 231-246. <https://doi.org/10.1108/JEC-01-2020-0004>
- Nefes, E. (2020). “Among other things, that is what I choose to do” – Understanding migration motivations of highly skilled youth from Turkey by looking at capabilities and aspirations (Master’s Thesis). Linköping University.
- Nobanee, H., & Dilshad, M. N. (2021). Higher education and financial crisis: A systematic literature review and future research agenda. *International Journal of Knowledge and Learning*, 14(2), 121-158. <https://doi.org/10.1504/IJKL.2021.115274>
- OECD. (2023a). *OECD economic outlook, volume 2023 issue 1: A long unwinding road*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/ce188438-en>
- OECD. (2023b). *OECD economic outlook, volume 2023 issue 2*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/7a5f73ce-en>
- Öncü, E., Vayisoğlu, S. K., Karadağ, G., Orak, N. Ş., Tosun, A. S., Yüksekol, Ö. D., Çatıker, A., & Yalçın, G. Ç. (2023). The relationship between unemployment anxiety, job satisfaction and migration attitude among the next generation of Turkish nurses: A cross-sectional study. *International Journal of Nursing Studies*, 148, 104603. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2023.104603>

- Özaydın, Ö., Vural, A., & Güdük, Ö. (2024). Investigation of Turkish Nurses' attitudes towards brain drain. *Journal of Health and Social Welfare Research*, 6(1), 29-38. <https://doi.org/10.55050/sarad.1378209>
- Piera Pi-Sunyer, B., Andrews, J. L., Orben, A., Speyer, L. G., & Blakemore, S. J. (2023). The relationship between perceived income inequality, adverse mental health and interpersonal difficulties in UK adolescents. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 64(3), 417-425. <https://doi.org/10.1111/jcpp.13719>
- Piketty, T. (2015). Capital in the twenty-first century. *American Economic Review*, 105(5), 48-53. <https://doi.org/10.1257/aer.p20151060>
- Potter, D., Jayne, D., & Britt, S. (2020). Financial anxiety among college students: The role of generational status. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 31(2), 284-295. <https://doi.org/10.1891/JFCP-17-00033>
- Price, B. J. (2009). *Differentiating future time perspective and future anxiety as distinct predictors of intimate partner violence* (Doctoral dissertation). Northern Illinois University.
- Ramos, R. (2019). Migration aspirations among youth in the Middle East and North Africa region. *Journal of Geographical Systems*, 21, 487-507. <https://doi.org/10.1007/s10109-019-00306-1>
- Ringle, C. M., Sarstedt, M., Mitchell, R., & Gudergan, S. P. (2020). Partial least squares structural equation modeling in HRM research. *The International Journal of Human Resource Management*, 31(12), 1617-1643. <https://doi.org/10.1080/09585192.2017.1416655>
- Roman, M., & Vasilescu, M. D. (2016). Explaining the migration intentions of Romanian youth: Are teenagers different. *Romanian Statistical Review*, 64(4), 69-86.
- Ryu, S., & Fan, L. (2023). The relationship between financial worries and psychological distress among U.S. adults. *Journal of Family and Economic Issues*, 44, 16-33. <https://doi.org/10.1007/s10834-022-09820-9>
- Sabti, Y. M., & Ramalu, S. S. (2021). The effect of home country economic push factors on intention to migrate: The mediating role of psychological distress among professionals: A conceptual framework. *International Journal of Rehabilitation and Special Education (IJRSE)*, 1(1), 1-12. <https://doi.org/10.48165/IJRSE.2021.1101>
- Shim, S., Barber, B. L., Card, N. A., Xiao, J. J., & Serido, J. (2009a). Financial socialization of first-year college students: The roles of parents, work, and education. *Journal of Youth and Adolescence*, 39, 1457-1470. <https://doi.org/10.1007/s10964-009-9432-x>
- Shim, S., Xiao, J. J., Barber, B. L., & Lyons, A. C. (2009b). Pathways to life success: A financial capability model of young adults. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30(6), 708-723. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2009.02.003>

- Smathers, K., Chapman, E., Deringer, N., & Grieb, T. (2022). The relationship between financial stress and college retention rates. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 26(2), 581-604. <https://doi.org/10.1177/15210251221104984>
- Tellioğlu, S. (2021). İş güvencesizliğinin gelecek kaygısı üzerindeki etkisi: Turizm sektörü çalışanlarına yönelik bir araştırma. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 41-56.
- Thapa, B., & Shrestha, K. (2017). Factors influencing brain drain among Nepalese nurses. *Kathmandu University Medical Journal*, 15(57), 35-39.
- Thomas Jr, M. G. (2019). *The impact of social capital, financial knowledge, skill, and attitudes on financial well-being across federal poverty level status* (Doctoral dissertation). The University of Georgia.
- Tutar, H., Mutlu, H. T., Kantarcıoğlu, N., & Łakomy-Zinowik, M. (2024). Analysis of migration to Turkey through Macroeconomic indicators: Evidence from the period 2004-2024. *Economics & Sociology*, 17(4), 257-271.
- Valtorta, R. R., Vezzoli, M., Mari, S., Durante, F., & Volpato, C. (2024). Measuring subjective inequality: Development and validation of the perceived economic inequality scale (PEIS). *The Spanish Journal of Psychology*, 27, e2. <https://doi.org/10.1017/SJP.2024.4>
- Van Mol, C. (2016). Migration aspirations of European youth in times of crisis. *Journal of Youth Studies*, 19(10), 1303-1320. <https://doi.org/10.1080/13676261.2016.1166192>
- Vaughn, N. A. (2013). *The relationship between financial stress and academic and social functioning of undergraduate residential college women* (Masters Thesis). Smith College.
- Vezzoli, M., Valtorta, R. R., Mari, S., Durante, F., & Volpato, C. (2023). Effects of objective and subjective indicators of economic inequality on subjective well-being: Underlying mechanisms. *Journal of Applied Social Psychology*, 53(2), 85-100. <https://doi.org/10.1111/jasp.12928>
- Wilkinson, R. G., & Pickett, K. (2018). *The inner level: How more equal societies reduce stress, restore sanity and improve everyone's well-being*. Penguin Books.
- Williams, A. M., Jephcote, C., Janta, H., & Li, G. (2018). The migration intentions of young adults in Europe: A comparative, multilevel analysis. *Population, Space and Place*, 24(1), e2123. <https://doi.org/10.1002/psp.2123>
- Wong, K. K. K. (2019). *Mastering partial least squares structural equation modeling (PLS-Sem) with smartpls in 38 hours*. iUniverse.
- World Bank. (2025). *Global economic prospects 2025: Coping with crisis*. The World Bank. <http://hdl.handle.net/10986/43168> (Erişim Tarihi: 10 Haziran 2025).

- World Medical Association. (2013). World medical association declaration of Helsinki: Ethical principles for medical research involving human subjects. *Jama*, 310(20), 2191-2194. <https://doi.org/10.1001/jama.2013.281053>
- Xiao, J. J., & O'Neill, B. (2016). Consumer financial education and financial capability. *International Journal of Consumer Studies*, 40(6), 712-721. <https://doi.org/10.1111/ijcs.12285>
- Yeung, W. J. J., & Yang, Y. (2020). Labor market uncertainties for youth and young adults: An international perspective. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 688(1), 7-19. <https://doi.org/10.1177/0002716220913487>
- Zabelina, E., Nikolaeva, E. V., Ivanova, A. A., & Valko, D. (2024). Socio-economic predictors of migration intentions: Systematic analysis. *Bulletin of Chelyabinsk State University*, 482(12), 152-162. <https://doi.org/10.47475/1994-2796-2023-482-12-152-162>
- Zaleski, Z. (1996). Future anxiety: Concept, measurement, and preliminary research. *Personality and Individual Differences*, 21(2), 165-174. [https://doi.org/10.1016/0191-8869\(96\)00070-0](https://doi.org/10.1016/0191-8869(96)00070-0)
- Zaleski, Z., Sobol-Kwapinska, M., Przepiorka, A., & Meisner, M. (2019). Development and validation of the dark future scale. *Time & Society*, 28(1), 107-123. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1177/0961463X16678257>
- Zaoming, M., Larbi, F. O., Fang, Z., & Deniz, G. (2021). Financial anxiety on international students in higher education: A comparative analysis between international students in United States of America and China. *Turkuaz Uluslararası Sosyo-Ekonomik Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 3(2), 17-36.

Katkı Oranı Beyanı: Yazar çalışmayı tek başına gerçekleştirmiştir.

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Çatışma Beyanı: Yazar herhangi bir çıkar çatışması olmadığını deklare etmektedir.

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen kurallara uyulmuştur.

Bu makale **benzerlik** tespit yazılımlarıyla taranmıştır.